

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ნარჩენების
მართვის 2023 – 2027 წლების
სამოქმედო გეგმა

(დამტკიცებულია ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ 2022 წლის
-----)

შინაარსი

თავი - 1

1.1 შესავალი	გვ. 2
1.2 ხუთწლიანი სამოქმედო გეგმის შედგენის მიზნები	გვ. 3
1.3 ხუთწლიანი გეგმის სამართლებრივი ჩარჩო	გვ. 3
1.4 ხუთწლიანი გეგმის შემუშავების პროცესი	გვ. 3

თავი - 2

მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვაში არსებული მდგომარეობის ანალიზი და გამოწვევები

2.1 მუნიციპალიტეტის ადგილმდებარეობა	გვ. 4
2.2 დემოგრაფია	გვ. 4
2.3 ეკონომიკური საქმიანობები	გვ. 8
2.4 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვაში არსებული მდგომარეობის ანალიზი	გვ. 8
2.5 მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვის 2018 – 2022 წლების ხუთწლიანი გეგმის შესრულების შედეგები	გვ. 11
2.6 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობა და სახეობები	გვ. 14
2.7 მუნიციპალიტეტში ნარჩენების შეგროვების და დამუშავების სისტემების მიმოხილვა, არსებული ინფრასტრუქტურა და აღჭურვილობა	გვ. 16
2.7.1 მყარი ნარჩენების შეგროვების გამოყენებული მეთოდები და ტრანსპორტირება	გვ. 16
2.7.2 ნარჩენების შემგროვებელი ავტომატები	გვ. 18
2.7.3 ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერები	გვ. 18

2.8 ნარჩენების დამუშავების საწარმოები , ნაგავსაყრელები -----	გვ. 19
2.9 საზიგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები -----	გვ. 19
2.10 თანამშრომლობა მეზობელ მუნიციპალიტეტებთან -----	გვ. 20

თავი - 3

ნარჩენების მართვის 2023 – 2027 წლების გეგმის საპროგნოზო მაჩვენებლები.

3.1 მყარი ნარჩენების წარმოქმნის პროგნოზი 2023 – 2027 წლებისათვის -----	გვ. 21
3.2 მუნიციპალიტეტში ნარჩენების სეპარირებული შეგროვებისა და ალდგენის (რეციკლირების) სისტემების დანერგვის შესახებ -----	გვ. 22
3.3 მყარი ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების და რეციკლირების შედეგების გავლენა ნაგავსაყრელში გაზიდული ნარჩენების რაოდენობაზე -----	გვ. 23
3.4 მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის ხარჯების განსაზღვრა 2023 – 2027 წლებისათვის -----	გვ. 25
3.4.1 საოპერაციო ხარჯები -----	გვ. 25
3.4.2 მოსალოდნელი კაპიტალური დანახარჯები 2023 – 2027 წლებში -----	გვ. 26
3.5 შემოსავლები ადგილობრივ ბიუჯეტში მოსაკრებლების სახით -----	გვ. 28
3.5.1 მყარი ნარჩენების მომსახურების ტარიფები -----	გვ. 28
3.5.2 შემოსავლები მოსაკრებლებიდან -----	გვ. 29
3. 6 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვაში გამოკვეთილი გამოწვევების შესახებ -----	გვ. 29

თავი - 4

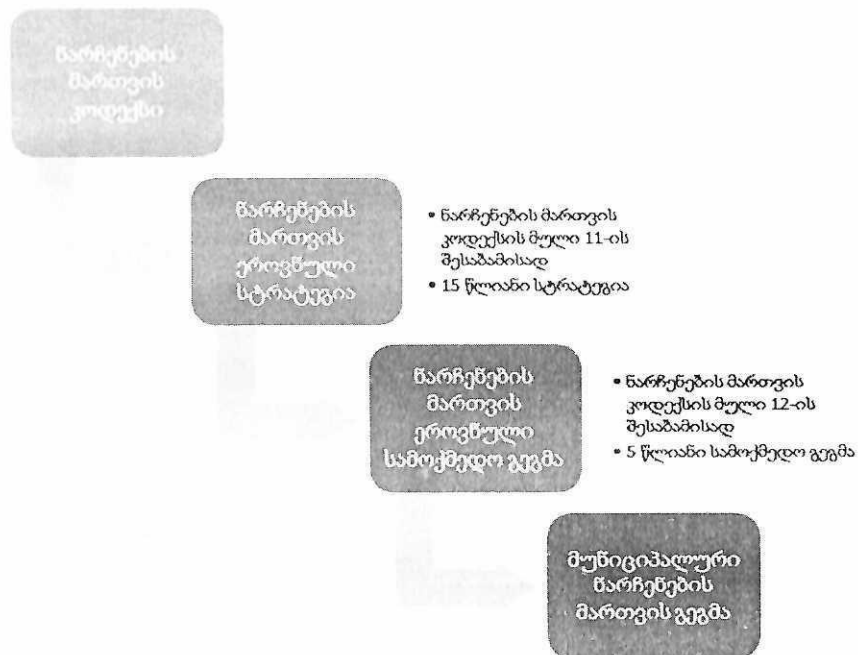
4.1 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ნარჩენების მართვის 2023 – 2027 წლების სამოქმედო გეგმა -----	გვ. 30
--	--------

თავი 1.

1.1 შესავალი

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის 2023 – 2027 წლების სამოქმედო გეგმა შემუშავებულია საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსის, საქართველოში ნარჩენების მართვის 2016-2030 წლების ეროვნული სტრატეგის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად. მასში ასახულია მუნიციპალიტეტის მიზნები და ამოცანები 2023-2027 წლებისათვის და მისი განხორციელების გზები.

ნახ. 1: მუნიციპალური ნარჩენების მართვის დაგეგმვა

1.2 ხუთწლიანი სამოქმედო გეგმის შედგენის მიზნები

ხუთწლიანი სამოქმედო გეგმის მიზნებია:

- საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული ნარჩენების მართვის 2016-2030 წლების ეროვნული სტრატეგიიდან და 2022-2026 წლების ეროვნულ სამოქმედო გეგმიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის მერიის ვალდებულებების და საკრებულოს რეკომენდაციების შესრულების უზრუნველყოფა.
- ნარჩენების მართვის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა;
- ნარჩენების გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების პრევენცია და შემცირება;

- ნარჩენების დაგროვებით გამოწვეული ზიანის შემცირება და რესურსების ეფექტიანად გამოყენება;
- არსებული რესურსების ცირკულარულ ეკონომიკაში მაქსიმალური ჩართვა;

1.3 ხუთწლიანი გეგმის სამართლებრივი ჩარჩო

წინამდებარე გეგმის შედგენას საფუძვლად დაედო კანონები, საკანონმდებლო აქტები და დადგენილებები, რომლებიც უშუალოდ ეხება საქართველოში ნარჩენების მართვის საკითხებს, კერძოდ:

- ნარჩენების მართვის კოდექსი ;
- ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგია (2016-2030 წწ.);
- ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმა (2022-2026წწ.);
- ტექნიკური რეგლამენტი „მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების წესის შესახებ“
- ტექნიკური რეგლამენტი “სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების” შესახებ:

მუნიციპალური ნარჩენების მართვის დაგეგმვის პროცესში ასევე გათვალისწინებულია შემდეგი კანონების მოთხოვნები:

- საქართველოს კონსტიტუცია;
- საქართველოს კანონი „გარემოს დაცვის შესახებ“;
- საქართველოს კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის შესახებ“;
- საქართველოს კანონი „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების შესახებ“;
- საქართველოს კანონი „ადგილობრივი მოსაკრებლების შესახებ“;
- საქართველოს კანონი „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“;

1.4. ხუთწლიანი გეგმის შემუშავების პროცესი

გეგმის შემუშავების მიზნით ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერიაში შექმნილი იყო სამუშაო ჯგუფი. ჯგუფის მიერ ეტაპობრივად იხილებოდა გეგმის შედგენასთან დაკავშირებული საკითხები.

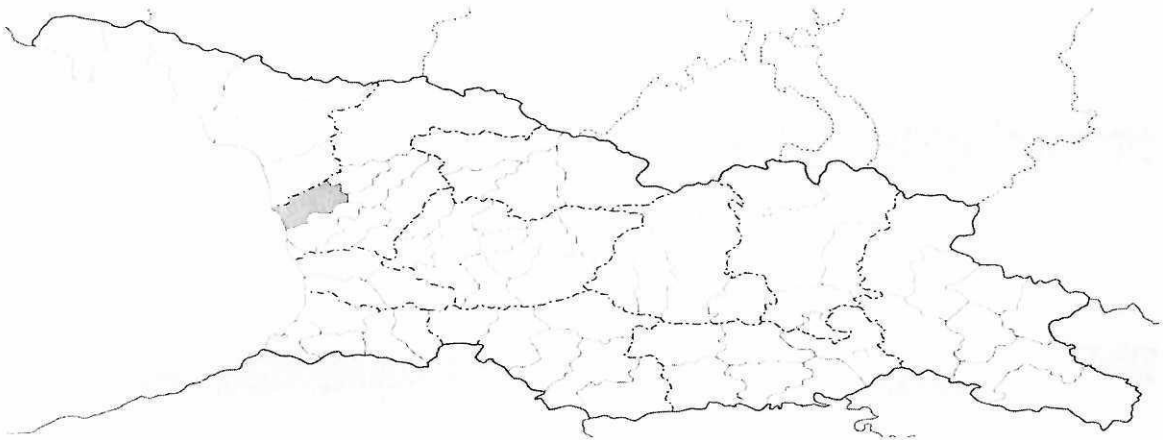
გეგმის პროექტის ძირითადი პარამეტრები, მისი საჯაროობის უზრუნველყოფის მიზნით, ქვეყნდებოდა სოციალურ ქსელში, განხილულია საჯარო შეხვედრაზე და გათვალისწინებულია გამოთქმული შენიშვნები და წინადადებები.

მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვაში არსებული მდგომარეობის

ანალიზი და გამოწვევები

2.1 ადგილმდებარეობა

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი მდებარეობს დასავლეთ საქართველოში, სამეგრელო ზემო სვანეთის მხარეში. მისი საერთო ფართობი შეადგენს 682 კვადრატულ კილომეტრს. მოსახლეობის ძემოსავლების ძირითადი წყაროა სოფლის მეურნეობა, განვითარებადი გადამამუშავებელი მრეწველობა, ვაჭრობა, ტურიზმი, მომსახურეობის სხვადასხვა სერვისები და საჯარო სამსახურები. ჰავა ნოტიო - სუპტროპიკულია, ზაფხული ცხელი იცის, ზამთარი კი თბილი, ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურით +13,7 C. ნალექების წლიური რაოდენობა 1600 მმ ს აღწევს. ადმინისტრაციულ ერთეულს ჩრდილო დასავლეთით ესაზღვრება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა (გალის რაიონი), ჩრდილოეთით და ჩრდილო აღმოსავლეთით წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი, აღმოსავლეთით ჩხოროწყუს, სამხრეთით კი ხობის მუნიციპალიტეტი.

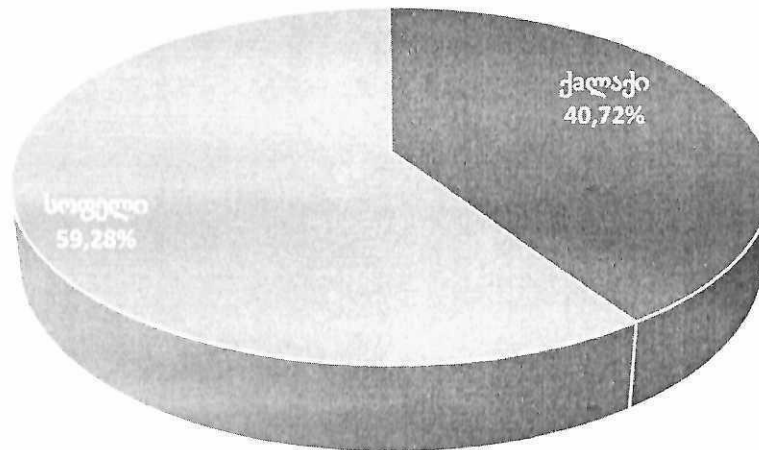
ნახ. 2: ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მდებარეობა

2.2 დემოგრაფია

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში გაერთიანებულია 49 ტერიტორიული ერთეული, მათ შორის ქალაქი ზუგდიდი (ფართობი 18,8 კვადრატული კილომეტრი) და 48 სასოფლო ტერიტორიული ერთეული (663,2 კვადრატული კილომეტრი). ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ცხოვრობს 105 509 კაცი; მათ შორის (იხ. ნახატი N2) ქალაქში 42 998 კაცი (მთელი მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის 40,7%), სოფლის ტერიტორიულ ერთეულებში 62511 კაცი (მთელი მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის 59,3 %) ,

მოსახლეობის სიმჭიდროვეა 244 ადამიანი 1 კვადრატულ = კილომეტრზე, რაც ქვეყნის საშუალო მაჩვენებელს (67 ადამიანი) თითქმის 4 ჯერ აღემატება.

მოსახლეობის განაწილება (ნახ. N 3)

ცხრილი 1: ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა

(2014 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის შედეგების მიხედვით)

ადმინისტრაციული ერთეული	სოფელი	მოსახლეობა	ოჯახების რაოდენობა	სოფელი/ქალაქი
ქალაქი ზუგდიდი		42998	13113	
	აბასთუმანი	997	330	
	ანაკლია	1368	403	...
	ახალაბასთუმანი	2084	600	
	ახალკახათი	1170	343	
	ახალსოფელი	1488	447	
	ბაში	533	139	
	განმუხური	1354	354	
	გრიგოლიში	509	174	
	დავითიანი	498	142	
	დარჩელი	2781	815	...
	დიდინეძი	758	218	
	დიდინეძის კახათი	362	100	
	ერგეტა	777	224	
	ზედაეწერი	1557	468	
	ინგირი	4049	1209	

ადმინისტრაციული ერთეული	სოფელი	მოსახლეობა	ოჯახების რაოდენობა	სოფელი/ქალაქი
	კახათი	4024	1163	
	კიროვი	859	245	
	კოკი	887	234	
	კორცხელი	883	236	
	ნარაზენი	2479	770	
	ნაცატუ	544	145	
	ნაწულუკუ	1194	346	
	ოდიში	1934	546	
	ოირემე	785	212	
	ორსანტია	2052	594	
	ორულუ	1214	357	
	ოფაჩხაფუ	81	25	
	ოქტომბერი	1100	325	
	რიყე	1552	450	
	რუხი	2784	802	
	ტყაია	683	186	
	ურთა	752	227	
	უჩაშონა	315	84	
	ყულიშკარი	1305	395	
	შამადელა	493	138	
	შამგონა	1605	422	
	ჩხორია	968	280	
	ჩხოლში	1064	305	
	ცაიში	1714	518	
	ცაცხვი	843	275	
	ცვანე	394	128	
	ჭაქვინჯი	1243	369	
	ჭითაწყარი	3298	938	
	ჭკადლაში	1470	416	
	ხეცერა	261	95	
	ხურჩა	535	160	
	ჯიხაშკარი	1716	510	

ადმინისტრაციული ერთეული	სოფელი	მოსახლეობა	ოჯახების რაოდენობა	სოფელი/ქალაქი
	ჯუმი	1200	344	
ჯამი		105509	31 319	

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მოსახლეობის რიცხოვნობა 2014 წლისათვის, წინა 2002 წლის აღწერის მონაცემებთან შედარებით შემცირებულია 56 287 ერთეულით ანუ 35 % - ით.

მოსახლეობის რაოდენობის მოსალოდნელი ცვალებადობა 2023 – 2027 წლებში

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში დასაგეგმ 2023 – 2027 წლებში მოსახლეობის რაოდენობაზე ძირითადად გავლენას მოახდენს 4 ფაქტორი:

1. მოსახლეობის ბუნებრივი მატება;
2. ეკონომიკის (სოფლის მეურნეობა, გადამამუშავებელი მრეწველობა, ვაჭრობა, ტურიზმი, მომსახურების სერვისი) განვითარება;
3. ტურისტების შემოდინება (ანაკლია განმუხურის საკურორტო ზონის ფაქტორი);
4. ქ. ზუგდიდის გეოგრაფიული მდებარეობა - როგორც სამეგრელო ზემო-სვანეთის ცენტრისა;

დასახელებული ფაქტორების გავლენით ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის რიცხოვნობა მოსალოდნელია შემდეგნაირად შეიცვალოს (იხ ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი N2):

ცხრილი N2

წლები	რაოდენობა წლის დასაწყისში	მუდმივი მოსახლეობის მატება		რიცხოვნობა წლის ბოლოს	სეზონური მატება			სულ რიცხოვნობა
		ბუნებრივი 1%	ეკონომიკის განვითარებით 0.5%		ტურიზმით	დამსვენებლებით	სულ	
2023	105 506	1 055	531	107 092	5 000	2 500	7 500	114 592
2024	107 092	1 071	535	108 698	5 000	2 500	7 500	116 198
2025	108 698	1 087	543	110 328	5 500	3 000	8 500	118 828
2026	110 328	1 103	552	111 983	5 500	4 000	9 500	121 483
2027	111 983	1 120	560	113 663	6 000	4 500	10 500	124 163
სულ	x	5 436	2 721	x	27 000	16 500	43500	x

დასკვნა მოსახლეობის ცვალებადობასთან დაკავშირებით:

დასაგეგმ 2023 – 2027 წლებში მოსალოდნელია მოსახლეობის რიცხოვნობის გაზრდა საშუალოდ წელიწადში 1631 კაცით ანუ 1,6% - ით. სულ 5 წლის განმავლობაში კი 8154 კაცით ანუ 8% - ით.

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ოჯახების განაწილება ინდივიდუალურ და მრავალბინიან სახლებში შემდეგ სურათს იძლევა:

მუნიციპალიტეტში ცხოვრობს სულ 31 319 კომლი, აქედან ქალაქში ცხოვრობს 13113 ოჯახი, მათ შორის ერთოჯახიანია 8763 ერთეული, ხოლო 4350 ოჯახი ცხოვრობს 145 მრავალოჯახიან (მრავალსართულიან) სახლებში.

სასოფლო ტერიტორიულ ერთეულებში ცხოვრობს 18206 კომლი, აქედან ერთოჯახიანში ცხოვრობს 17456 კომლი, 750 კომლი კი ცხოვრობს 50 მრავალოჯახიან (მრავალსართულიან სახლებში).

(ზემოთ მოტანილი მონაცემები გათვალისწინებულია წინამდებარე გეგმის შესაბამის გათვლებში);

2.3. ეკონომიკური საქმიანობები

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მოსახლეობის შემოსავლების ძირითადი წყაროა სოფლის მეურნეობა, ვაჭრობა, განვითარებადი გადამამუშავებელი მრეწველობა, მომსახურეობის სხვადასხვა სერვისები და საჯარო სამსახურები, ვითარდება ანაკლია - განმუხურის საკურორტო ზოლი და ტურიზმი.

2.4. ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვაში არსებული მდგომარეობის ანალიზი

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვას ანხორციელებს მერიის მიერ ამ მიზნით დაფუძნებული არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი „ ზუგდიდდასუფთავების ცენტრი“ (შემდგომში ტექსტში „ ცენტრი“).

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი და შესაბამისად „ცენტრი“ მყარი ნარჩენების მართვაში მნიშვნელოვან წარმატებებს აღწევს რესპუბლიკის მასშტაბით. საკმარისია აღინიშნოს, რომ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი რესპუბლიკური კონკურსის „ ყველაზე სუფთა რეგიონი“ ზედიზედ (2016 - 2021 წლები) 6 - გზის გამარჯვებულია.

2022 წლის მდგომარეობით მყარი ნარჩენების მართვაში არსებულ მდგომარეობაზე, „ ცენტრის „ მიერ გაწეული საქმიანობის, ძირითადი საშუალებებისა და მუშახელის გამოყენების ეფექტიანობაზე წარმოდგენას გვაძლევს ქვემოთ მოყვანილი შემდეგი შეფასებითი ინდიკატორული მაშვებლები:

1. ცენტრში დასაქმებულთა რიცხვი 2022 წლის 1 ნოემბრისათვის 498 პირი; მათ შორის :
 - ადმინისტრაციული პერსონალი 35 პირი;
 - ხელშეკრულებით მომუშავე მუშა - პერსონალი 463 პირი;
2. კომლების საშუალო შემადგენლობა : ქალაქში 3,3 პირი, სოფლებში 3,4 პირი;
3. ცენტრის ფაქტიური ბიუჯეტი 2020 წელს 4950 ათასი ლარი, 2021 წელს 5598,7 ათასი ლარი, ბიუჯეტის ზრდის მაჩვენებელი 13,1 %. 2022 წელს (მოსალოდნელი) 6158,3 ათასი ლარი; ზრდის მაჩვენებელი წინა წელთან შედარებით 10,0 %;
4. გაწეული ყოველთვიური დანაარჯი 1 სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით:
 - 2020 წელს 3,91 ლარი ;
 - 2021 წელს 4.42 ლარი;
 - 2022 წელს (გეგმიური) 4.19 ლარი;

5. საშუალო ხელფასი თვეში 621 ლარი, მათ შორის მძღოლების 798 ლარი, დამგველების, მტვირთავების და მუშების 450 ლარი;
6. მყარი ნარჩენების მართვის საჭიროების (მომსახურეობის არეალის დაფარვის) უზრუნველყოფის მაჩვენებელი მუნიციპალიტეტში:
 - ქალაქში 475 ქუჩა 13 113 ოჯახი, 42 998 კაცი, მომსახურების დონე 100 %
 - სოფლებში 48 სოფლის 1650 ქუჩა 16 385 კომლი, 62 511 კაცი, მომსახურეობის დონე 90 %;
 - მომსახურეობის დაფარვის საშუალო მუნიციპალური მაჩვენებელი 94%;
 - კომერციული, ინსტიტუციური და ინდუსტრიული ობიექტები - Cii) – 1200 ერთეული, მომსახურეობის დონე 100%;
7. ყოველდღიურად დასუფთავებული ფართობი 92 ჰექტარი;
8. პერიოდულად (ყოველკვირეულად), გრაფიკის მიხედვით დასუფთავებული ცენტრალური, სასოფლო და ტურისტული ტრასები 620 – 700 კილომეტრი;
9. გატანილი მყარი ნარჩენების რაოდენობა:
 - 2020 წელს, წელიწადში: 28,3 ათასი ტონა (99,1 ათასი მ3), თვეში: 2356 ტონა, (8 246 მ3), გაიზიდებოდა საშუალოდ დღეში: 78,5 ტონა (275 მ3);
 - 2021 წელს, წელიწადში 28,2 ათასი ტონა (98,7 ათასი მ3), თვეში 2350 ტონა (8225 მ3), გაიზიდებოდა საშუალოდ დღეში 77.3 ტონა (271მ3);
10. ნაგავმკრები კონტეინერების რაოდენობა:
 - 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის სულ: 3361 ცალი, მათ შორის 1,1 მ3 მოცულობის 2200 ცალი; კონტეინერებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელია 58%;
 - 100% ით მომსახურეობით უზრუნველყოფისათვის საჭირო კონტეინერების რაოდენობა 5 776 ცალი, მათ შორის : 1,1მ3 მოცულობის 4074 ცალი.
11. 2021 წელს საშუალოდ ერთი მაცხოვრებლის მიერ დღე დამეში წარმოშობილი მყარი ნარჩენების რაოდენობაა სულ 759 გრამი, მათ შორის ქალაქში 1216 გრამი, სოფლებში 430 გრამი, ხოლო გატანილის მიხედვით 733 გრამი , მათ შორის: ქალაქში 1216 გრამი, სოფლებში 400 გრამი;
12. ნარჩენების გადასაზიდი მანქანების რაოდენობა სულ 26 ერთეული, მათ შორის: საკუთარი 16 , იჯარით აღებული 10 , მათი საერთო ტვირთამწეობაა 82 ტონა. (287 მ3).
13. ყოველდღიურად შესრულებული რეისების რაოდენობა 27, ერთ ნაგავმზიდს გადააქვს საშუალოდ 3,5 – 4 ტონა მყარი ნარჩენი;
14. მოსაკრებლების ამოღების მაჩვენებლები:
 - ამოღებული იქნა 2021 წელს 537,9 ათასი ლარი, 44,4 ათასი ლარით მეტი წინა წელთან შედარებით. ზღვრული გეგმის 62%, რეალური გეგმის 31,2%; ამოღების მაჩვენებელია ქალაქის მოსახლეობიდან 57%; სოფლის მოსახლეობიდან 6%, საშუალოდ მოსახლეობიდან 33,5% ეკონომიკის სექტორიდან 88,9%;
15. ბიუჯეტიდან სუფსიდირების შემცირების მაჩვენებელი მოსახლეობიდან და ეკონომიკის სექტორიდან მოსაკრებლების ამოღებით:
 - 2020 წელს 10,8%, 2021 წელს 9,6; დაგეგმილი 2022 წლისათვის 11,3%; დაგეგმილი 2027 წლისათვის 20%;
16. დანახარჯი ნაგავსაყრელში 1 ტონა მყარი ნარჩენის ტრანსპორტირებაზე:
 - მხოლოდ პირდაპირი დანახარჯებით: 1 მ3 ზე 25,0 ლარი;
 - 1 ტონაზე 75 .0 ლარი

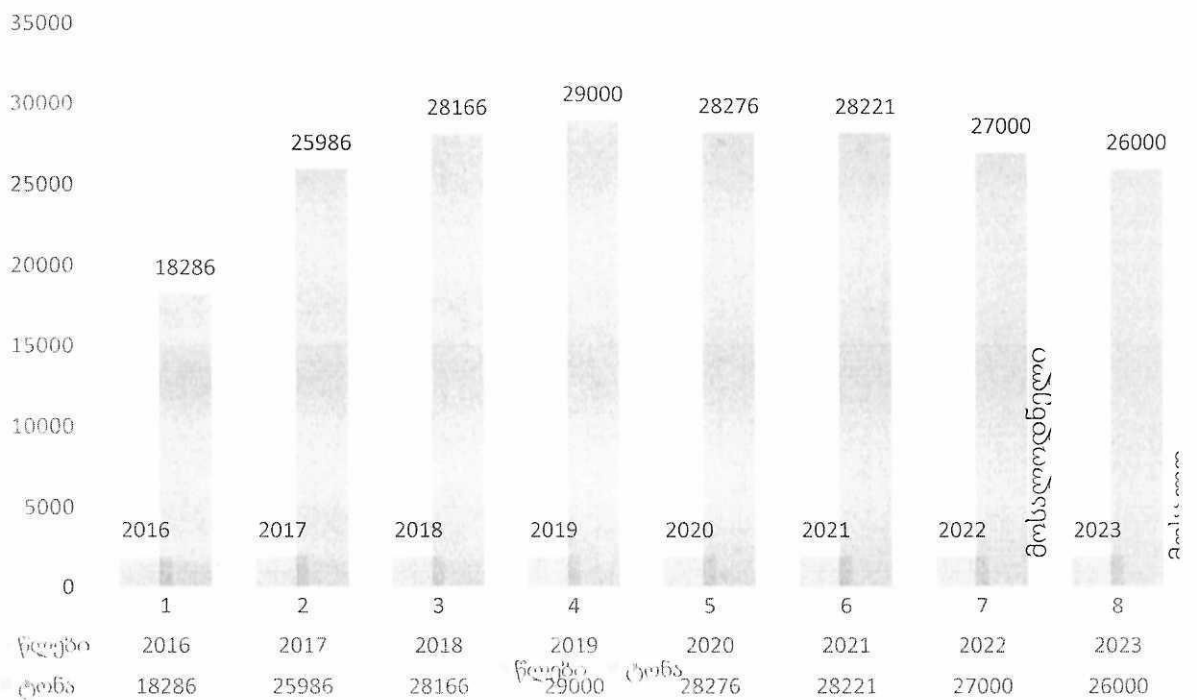
➤ მოლოანი დანახარჯებით 1 ტონაზე 194,26 ლარი

17. წყალმშენი მანქანით გარეცხილი ქუჩები 15;

18. შეგროვებული და ნაგავსაყრელში გადატანილი ნარჩენების მოცულობა:

2015 წელს	15 714 ტონა;
2016 წელს	18 286 ტონა;
2017 წელს	25 983 ტონა;
2018 წელს	28 166 ტონა;
2019 წელს	29 000 ტონა;
2020 წელს	28276 ტონა;
2021 წელს	28 221 ტონა
2022 წელს	27 000 ტონა (მოსალოდნელი)

ნახ. 4 . გაზიდული მცულობების გრაფიკული გამოსახულება (იხილეთ შემდეგ გვერდზე)

გამოკვეთილი გამოწვევა: მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირების, რეციკლირების და ხელახალი გამოყენების პროცესების გადაუდებლად დაწყების აუცილებლობა;

2.5. მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვის 2018 – 2022 წლების ხუთწლიანი გეგმის შესრულების შედეგები

2018 – 2022 წლების ხუთწლიანი გეგმით დასახული იყო 9 მიზნის და 21 ამოცანის შესრულება:

კერძოდ, 5 წლიანი გეგმა ითვალისწინებდა შემდეგი მიზნების შესრულებას:

1. ნარჩენების მართვის კანონმდებლობის ეფექტიანი აღსრულება;
2. ნარჩენების მართვის დაგეგმვის სისტემის ჩამოყალიბება და დანერგვა ადგილობრივ დონეზე;
3. ნარჩენების შეგროვების და ტრანსპორტირების მინიმალური ეროვნული მაჩვენებლების მიღწევა;
4. ნარჩენების ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოსათვის უსაფრთხო განთავსების უზრუნველყოფა;
5. ნარჩენების პრევენცია, ხელახალი გამოყენება, რეციკლირება და აღდგენა;
6. ნარჩენების მართვის ხარჯების სრული ამოღების სისტემის შემუშავება, „დამბინძურებელი იხდიას“ პრინციპის შესაბამისად და მისი დანერგვის დაწყება.
7. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულებების ხელშეწყობა და დანერგვა
8. ნარჩენების შესახებ მონაცემებისა და ინფორმაციის მართვის სისტემის ჩამოყალიბება და დანერგვა;
9. საჯარო სექტორის შესაძლებლობათა გაძლიერება ადგილობრივ დონეზე, ასევე კერძო კომპანიების შესაძლებლობათა გაძლიერების ხელშეწყობა და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება;

დასახელებული 9 მიზნიდან შესრულებულია 7 მიზანი;

არ არის შესრულებული 2 მიზანი, კერძოდ:

მიზანი მე 5: ნარჩენების სეპარირება, ხელახალი გამოყენება რეციკლირება და აღდგენა, რომელიც დაიწყო მაგრამ ვერ გაგრძელდა კოვიდ 19 ის პანდემიის ხანგრძლივი პერიოდის დაწყების გამო და

მიზანი მე -6 ნარჩენების მართვის ხარჯების სრული ამოღების სისტემის შემუშავება,, დამბინძურებელი იხდის“ პრინციპის შესაბამისად და მისი დანერგვის დაწყება.

ზემოთ დასახელებული 9 მიზნის შესრულება უნდა მომხდარიყო 21 ამოცანის განხორციელებით.

ამ ამოცანების შესრულებაზე წარმოდგენას მოგვცემს ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი N 3

	ღონისძიებები	შესრულების ვადა	შესრულების მიმდინარეობა
1	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დაბინძურების ე.წ. ცხელი წერტილების და დასაგვამი მოცულობების ობტიმალური განსაზღვრა	2018 წელი	შესრულებულია
2	არსებული მონაცემების ანალიზი და ინსპექტირების გეგმის შემუშავება	2018 - 2022 წწ	შესრულებულია
3	ინსპექტირების გეგმის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი სტრუქტურის განსაზღვრა	2018 - 2022 წწ	შესრულებულია
4	ინსპექტირების გეგმის განხორციელება	2018 - 2022 წწ	ხორციელდება

5	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება 2018 - 2022 წლებისათვის	2017 წელი	შემუშავებული და დამტკიცებულია საკრებულოს მიერ 2017 წლის 28 დეკემბერს.
---	--	-----------	---

6	სტატისტიკური საგავსაყრელების ლიკვიდაცია და არც - ერთი სახის სტატისტიკური საგავსაყრელების არდაშვება 2020 წლისათვის.	2020 წლისათვის	შესრულებულია
7	მუნიციპალიტეტში წარმოქმნილი მუნიციპალური ნარჩენების მოცულობის 90 % შეგროვება - გატანა	2020 წლისათვის	შესრულებულია 100 % ით 2018 წლისათვის
8	3. მყარი (ქაღალდის, პლასტიკატის მინისა და მეტალის) ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების დაწყება	2019 წელი	დაიწყო 2019 წლიდან. შეჩერდა კოვიდინფექციის გამო

13	რეციკლირების პროგრამებთან დაკავშირებით მეწარმეებთან აქტიური ახსნა განმარტებითი მუშაობის ჩატარება	2018 - 2022წწ	მიმდინარეობს
14	რეციკლირების დაწყებისას საჭიროების შემთხვევაში შეგროვება - კონსპორტირებაში მსარდაჭერა	2020 - 2021 - 2022წწ	უზრუნველყოფილია
9	4. რეციკლირების მინიმალური მაჩვენებლების მიღწევა: ქაღალდისა 30% პლასტიკისა 30 % მინისა 20% ლითონისა 70%.	2020 წლისათვის	კოვიდინფექციის გამო გადაიღო, დაწყება იგეგმება 2023 წლიდან
10	მოსახლეობის და მეწარმეების საერთო ინტერესების იდენტიფიკაცია	2018 - 2022წწ	მიმდინარეობს

11	სასტანდარტად წარმოშობილი სტიქიურინაგავსაყრელების ლიკვიდაცია	2018 - 2022წწ წარმოშობისთანავე	ლიკვიდაცია ხდება წარმოშობისთანავე
12	კომპოსტირების საპილოტე პროგრამების განხორციელება	2022 წლისათვის	დადავადდა სახსრების უკმარისობის გამო

15	1. მოსახლეობისათვის დასუფთავების მოსაკრებლის ტარიფის გაანგარიშება, პროგრამის "ნარჩენების მართვის ტექნოლოგიები რეგიონებში" (WMTR) ფარგლებში შემუშავებული მეთოდოლოგიით	2020 -2021 - 2022 წლ.	2023 - 2027წწ
16	2. საქართველოში არსებული საუკეიფო პრაქტიკის გათვალისწინებით, მოსახლეობისაგან დასუფთავების მოსაკრებლის შეგროვების ეფექტიანი სისტემის მოდელის შემუშავება	2020 -2021 - 2022 წლ.	2023 - 2027წწ
17	3. დასუფთავების მოსაკრებლის შემუშავებული სისტემის ეტაპობრივი დანერგვის დაწყება.	2020 -2021 - 2022 წლ.	2023 - 2027წწ

18	ხარჯების სრულად ამოღების სისტემის შემუშავება	2020-2021 2022 წლ.	2023-2027წწ წლიდან და შემდგომი პერიოდისათვის
----	--	-----------------------	---

	ნარჩენების შესახებ მონაცემთა მართვის სისტემის (მონაცემების შეგროვება, ანგარიშგება და მონაცემთა ბაზა) შემუშავება და დანერგვა 2019 წლისათვის		
19	1. სპეციალისტების შერჩევა,	2020-2021 - 2022 წლ.	შესრულებულია
20	2. სპეცტექნიკის და ინტერნეტ - პროგრამის შექმნა	2020-2021 - 2022 წლ.	შესრულებულია
21	3. კომპიუტერული ტექნიკის შეძენა	2020-2021 2022 წლ.	შესრულებულია

გამოკვეთილი გამოწვევა:

როგორც ცხრილში მოყვანილი მონაცემებიდან ჩანს, 21 ამოცანიდან შესრულებულია 15.

შეუსრულებელი 6 ამოცანიდან 5 ქვემოთ ჩამოთვლილი ამოცანის განხორციელების დაწყება კი გადატანილი უნდა იქნას 2023 – 2027 წწ ხუთწლიანი გეგმის მეორე ციკლში (იხილეთ თავი N10 ,, მუნიციპალიტეტში 2023 – 2027 წლებში ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმა).

ეს ღონისძიებებია:

1. სეპარირების პროცესების განახლება, რეციკლირების დაწყება და იმ მინიმალური ინდიკატორული მაჩვენებლების მიღწევა, რომელიც განსაზღვრულია 2023 – 2037 წლების ხუთწლიანი გეგმით (იხილეთ თავი N10 ,, მუნიციპალიტეტში 2023 – 2027 წლებში ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმა).
2. მოსახლეობისათვის დასუფთავების მოსაკრებლის ტარიფის გაანგარიშება ახალი მეთოდოლოგიით;
3. დასუფთავების მოსაკრებლის შემუშავებული სისტემის ეტაპობრივი დანერგვა
4. მოსახლეობიდან მოსაკრებლის შეგროვების (ამოღების) სრულყოფილი მოდელის შემუშავება
5. ეკონომიკის სექტორიდან ხარჯების ამოღების სრულყოფილი მოდელის შემუშავება

2.6 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობა და სახეობები

მონაცემები წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის შესახებ

ცხრილი N4

მოსახლეობა	ქალაქის	სოფლის	სულ	
ოჯახის საშუალო სიდიდე (წევრები)	3.30	3.40		
მოსახლეობის რაოდენობა	42 998	62 551	105 549	
მომსახურებით დაფარული მოსახლეობა	42 998	56 296	99 294	83.15
მოსახლეობის განაწილება (%)	40.74%	59.26%		
ოჯახების რაოდენობა	13 113	18 206	31 319	

მუნიციპალური მყარი ნარჩენები	ქალაქის	სოფლის	სულ
წარმოქმნის იდექსი (კგ/მოს/დღე)	1.20	0.45	0,759
წარმოქმნის იდექსის ზრდის ტემპი(%)	0.00%	0.00%	
სეგროვების დაფარვა (%)	100.00%	90.00%	
წარმოქმნილი (ტონა/წელი)	19 088	10 148	29 236
სეგროვებული (ტონა/წელი)	19 088	9 133	28 221
სეგროვებული (ტონა/წელი)	0	1 015	1 015

ცხრილი 5

ნარჩენების (სავარაუდო) შედგენილობა	წილი მთლიან რაოდენობაში %	რაოდენობა ტ/წ
ბიოლოგიური ნარჩენი	60,92%	17201
ქალაქი	5,00%	1411
პლასტმასი	7,00%	1975
შავი ლითონები	1.01%	284
ფერადი ლითონები	2.02%	568
მინა	2.02%	568
ხე	1.01%	284
ქსოვილი და ტყავი	4,00 %	1129
ნარჩენი ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობები	2.02%	568
სამშენებლო და დემონტაჟის	5,00%	1411
სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენები		
სხვა	10,0%	2822
სულ	100.00%	28 221

რამდენის შესაფუთი მასალა	წილი წლიურ	რაოდენობა
--------------------------	------------	-----------

ამ ფრაქციებში?	რაოდენობაში %	ტონა/წელი
ქალაქი	5,00%	1411
პლასტმასი	7,00%	1975
შავი ლითონები	1.01%	284
ფერადი ლითონები	2.02%	568
მინა	2.02%	568
სულ		4806

ბიოდეგრადირებადი ნარჩენები შიდგება შემდეგი ფრაქციებისგან	წილი მთლიან რაოდენობაში %	რაოდენობა ტონა/წელი
ბიოლოგიური ნარჩენი	60,92%	17201
ქალაქი	5,00%	1411
სულ	65,92%	18612

2.7 მუნიციპალიტეტში ნარჩენების შეგროვების და დამუშავების სისტემების მიმოხილვა, არსებული ინფრასტრუქტურა და აღჭურვილობა

2.7.1 მყარი ნარჩენების შეგროვების გამოყენებული მეთოდები და ტრანსპორტირება .

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში „მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების წესის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებულია მოსახლეობისაგან ნარჩენების შეგროვების ექვსი ძირითადი მიდგომა:

1. კოლექტიური შეგროვება - ამ მიდგომის გამოყენების დროს ხდება საზოგადოებრივი ადგილების გამოყოფა, სადაც ხდება ერთი ან რამდენიმე კონტეინერის განთავსება, რომელიც ემსახურება მიმდებარედ მცხოვრებ მოსახლეობას; ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ეს მიდგომა გამოიყენება ქალაქის (ურბანულ) ტერიტორიაზე და სასოფლო ერთეულების ცენტრებში. კოლექტიური შეგროვების მეთოდიტ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში გროვდება მთლიანად შეგროვებული ნარჩენების %;

2. კარდაკარ შეგროვების ე.წ. „ კარდაკარ შემოვლის „ (ე.წ.„ზარის“) მეთოდი ეს მეთოდი გულისხმობს ნარჩენების წარმომქმნელების მიერ საკუთარი ნარჩენების თავიანთი ეზოს კართან მიტანას და გატანა ხდება ნარჩენების შემგროვებელი ბრიგადის მიერ. ნარჩენების წარმომქმნელი ამ პროცესში მონაწილეობას არ იღებს. „ კარდაკარ შემოვლის „ („ ზარის „) სისტემის გამოყენებას განაპირობებს მუნიციპალიტეტში ნაგავსემკრები კონტეინერებისა და სპეციალური ნაგავმზიდების უკმარისობა. ეს მეთოდი დიდ მატერიალურ დანახარჯებთანაა დაკავშირებული.

3. ტერიტორიების ყოველდღიური დაგვა - დასუფთავება დამგველი მანქანით;

4. ტერიტორიების ყოველდღიური დაგვა - დასუფთავება ხელით და წარმოქმნილი ნარჩენების შეგროვება ეს მეთოდი გულისხმობს ქალაქის ცენტრალური ადგილების , მოედნების, სკვერების ,

ქუჩების , მასობრივი თავშეყრის ადგილების , სოფლების ცენტრების დაგვას ხელით და წარმოქმნილი ნარჩენების ნაგავმზიდებზე დატვირთვას.

5. დანაგვიანებული ტერიტორიებიდან ცელოფნების , პლასტმასის, მასობრივი თავშეყრის ადგილებში დღის განმავლობაში წარმოშობილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების აკრეფა ხელით, შეგროვება და დატვირთვა ნაგავმზიდზე.

დანაკვლია - განმუხურის ზღვის სანაპირო ზოლში ზღვის ამონაყარის და ნარჩენების შეგროვება სპეციალური , უნივერსალური ტექნიკა ზღვის ამონაყარის ამკრეფი მისაბმელით;

• როგორია შეგროვების სიხშირე - კვირაში და/ან დღეში რამდენჯერ?

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების შეგროვების სიხშირე დამოკიდებულია მისი შეგროვების მეთოდებზე და შეგროვების (ალების) სიხშირე, მუნიციპალიტეტში დანერგილი 6 მეთოდის გათვალისწინებით ძირითადად ასეთია:

1. შეგროვების კოლექტიური მეთოდის გამოყენებისას , ქალაქის ტერიტორიის ცენტრალურ ნაწილში კონტეინერების დაცლა ხდება დღეში 2-3 ჯერ; ქალაქის პერიფერიებში დღეში ერთხელ, სასოფლო ტერიტორიულ ერთეულებში კვირაში ორჯერ, ხოლო ანაკლია განმუხურის საკურორტო ზონაში და დიდ სასოფლო ერთეულებში (დარჩელი, ინგირი, ჭითაწყარი, რუხი) ყოველდღიურად.

2. კარდაკარ შემოვლის მეთოდის გამოყენებისას საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება ხდება კვირაში ერთხელ კარდაკარ შემოვლით.

3. დამგველი მანქანით ნარჩენების შეგროვებისას , მანქანით დასაგველ ფართობზე (10 - 15 ჰა) დღეში 2 ჯერ.

4. ტერიტორიების (ქუჩები, ტროტუარები, ბულვარების და სკვერების ტერიტორიები, სოფლის ცენტრები 24 - 25 ჰა) ხელით დაგვა - დასუფთავების შემთხვევაში დღეში ორჯერ.

5. ადამიანთა მასობრივი თავშეყრის ადგილებიდან (მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დაახლოებით 49 – 50 ჰექტარიდან) მყარი ნარჩენების აკრეფა და შეგროვება ხელით.

6. ანაკლია - განმუხურის საკურორტო ზღვის სანაპირო ზონაში ზღვის ამონაყარის და ნარჩენების შეგროვება სპეციალური ტექნიკით ზღვის ამონაყარის შემგროვებელი მისაბმელით და ხელით შემდეგი ჯერადობით:

-- სეზონის განმავლობაში - დღეში ერთხელ,

- საშუალო პერიოდში ყოველ მეორე დღეს

სხვა პერიოდში კვირაში ერთხელ;

“სამთრის პერიოდში საჭიროებისამებრ.

გამოკვეთილი გამოწვევა: მომსახურეობის სისტემების ეფექტურობის ამაღლება და მომსახურეობის სერვისის გაუმჯობესება.

2.7.2 ნარჩენების შემგროვებელი ავტომანქანები

ააიპ „ზუგდიდდასუფთავების ცენტრს“ 2022 წლის 1 დეკემბრისათვის ბალანსზე ერიცხება 15 ეროვნული დახურული ტიპის საპრესი მოწყობილობის მქონე ნაგავმზიდი, მათ შორის გამართულია, სამუშაო მდგომარეობაშია და შეიძლება იქნას გათვალისწინებული იქნას დაგეგმვაში 9 ერთეული საერთო ტვირთამწეობით 60 ტონა, ხოლო 6 ავტომანქანა დასაგემ პერიოდში უნდა ჩანაცვლდეს ახალი მანქანებით.

გარდა ამისა, მუნიციპალიტეტში ნარჩენების შეგროვება - გატანას კარდაკარ შემოვლით ემსახურება 11 ერთეული „გაზ - 53“ მარკის სატვირთო ავტომანქანა, საერთო ტვირთამწეობით 22 ტონა, რომლებიც იჯარით არის აღებული.

სულ მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების შეგროვება - გატანას ემსახურება 20 ერთეული ნაგავმზიდი და სატვირთო ავტომანქანა, რომელიც შეიძლება გათვალისწინებული იქნას დაგეგმვაში.

გამოკვეთილი გამოწვევა: ნაგავმზიდების დამატებითი საჭიროება, განსაკუთრებით კარდაკარ მომსახურების უზრუნველსაყოფად.

2.7.3 ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერები

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის

ცხრილი N6

	სახეობა (ორბორბლიანი, ოთხბორბლიანი, პლასტმასის, ლითონის, და სხვ.)	მოცულობა (ლ)	რაოდენობა	მდებარეობა (ადგილი, რაიონი ან ქუჩა)
1	ოთხბორბლიანი ლითონის	1.100	200	
2	ოთხბორბლიანი პლასტმასის	1.100	2000	
3	პლასტმასის 240 ლიტრიანი	240	450	
4	პლასტმასის 80 ლიტრიანი	120	100	
5	პლასტმასის ბოძებზე დასამონტაჟებელი	50	568	
6	ურნა სხვადასხვა სახის		43	
7				
8	სულ კონტეინერების რაოდენობა		3361	

ურნების დასახელებული რაოდენობიდან საშუალოვადიან დაგეგმვაში შეიძლება გათვალისწინებული იქნას მთელი რაოდენობის 80% ანუ 2689 ერთეული. მომსახურებაზე მოთხოვნის მთლიანად დასაფარავად საჭიროა 5776 ცალი ნაგავმემკრები კონტეინერი ანუ მოთხოვნის დაკმაყოფილების მაჩვენებელია 48%;

გამოკვეთილი გამოწვევა: ნაგავმემკრები კონტეინერების ნაკლებობა.

2.8 ნარჩენების დამუშავების საწარმოები ნაგავსაყრელები

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში სოფელ ცაცხვის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს რეგიონალური ნაგავსაყრელი.

ცხრილი 7: ნაგავსაყრელების ინვენტარიზაცია

ადგილმდებარეობა	ზედაპირის ფართობი	სავარაუდო მოცულობა	სტატუსი (მოქმედი/უმოქმედი)
ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი, სოფელი ცაცხვი	15	რეგიონალური	მომქმედი

ამჟამად ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ ცაცხვში 15 ჰექტარზე ფუნქციონირებს ღია ტიპის რეგიონალური ნაგავსაყრელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს თანამედროვე ტიპის ნაგავსაყრელის სტანდარტებს და მისი ფუნქციონირება სერიოზულ ზიანს აყენებს გარემოს. გვინდა აღვნიშნოთ, რომ ამ ნაგავსაყრელში მხოლოდ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტიდან ყოველწლიურად გაიზიდება 28 .0 ათასი ტონა მყარი ნარჩენი. ასევე დიდი რაოდენობის ნარჩენი შემოდის რეგიონის სხვა მუნიციპალიტეტებიდანაც. ამდენად, სამეგრელო ზემო სვანეთის მხარეში რეალურად დადგა მყარი ნარჩენების გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების საკითხი.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, წარმოქმნილი ნარჩენების გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების მიზნით, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში დაიგეგმა ახალი თანამედროვე ტიპის ნაგავსაყრელის მშენებლობა, კერძოდ:

გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის და საქართველოს მთავრობის დაფინანსებით, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის მიერ დაიწყო „ნარჩენების მართვის ინტეგრირებული პროგრამა 2⁰ - ის განხორციელება. ამ პროგრამის ფარგლებში, 2019 (პროექტი დაიწყო 2019 წლის 14 ოქტომბერს) – 2024 წლებში დაგეგმილია ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ ცაცხვში მდებარე სამეგრელო - ზემო სვანეთის რეგიონული, ზემოთ აღნიშნული , მოქმედი ნაგავსაყრელის დახურვა და მის ადგილზე ახალი, რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობა ეროვნული და საერთაშორისო (ევროკავშირის) სტანდარტების შესაბამისად. მთლიანი პროექტის საინვესტიციო ღირებულება 18,5 მილიონი ევროა, აქედან გრანტი 1 ,0 მილიონ ევროს შეადგენს.

2.9 საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები

ააიპ,, ზუგდიდდასუფთავების ცენტრი⁰ 2018 - 2022 წლებში სერიოზულ მუშაობას ეწეოდა მყარი ნარჩენების მართვის საკითხებში მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლებისათვის . ამ მიმართულებით ცენტრში აქტიურად მუშაობს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური.

2023 - 2027 წლებში იგეგმება მყარი ნარჩენების ეფექტიანად მართვის საკითხებზე მოსახლეობის აქტიური მონაწილეობით 250 – მდე სხვადასხვა აქტივობის ჩატარება, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის დაახლოებით 55%. ქალაქისა და სასოფლო ტერიტორიული ერთეულების მოსახლეობასთან, უმაღლეს სასწავლებლებში, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში იგეგმება ვრცელი სააგიტაციო მუშაობა მყარი ნარჩენების მართვის ისეთ საკითხებზე , როგორცაა:

უკონტროლო მყარი ნარჩენების უარყოფითი ზეგავლანა გარემოზე, ატმოსფეროზე, ადამიანის ჯანმრთელობაზე, ჰაერზე, ნიადაგში, ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებში და ა.შ.

მყარი ნარჩენების გარემოში მოხვედრის შემცირების აუცილებლობაზე;

ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების და რეციკლირების პროცესების დანერგვის მნიშვნელობაზე;
მცვ დანერგვის მნიშვნელობაზე;

სუთწლიანი გეგმის შემუშავებაში მათი მონაწილეობის და მათ მიერ მოწოდებული ინფორმაციის მნიშვნელობაზე;

ზუგდიდის მერია და „ზუგდიდდასუფთავების ცენტრი“-ს ცენტრიკვლავად გააგრძელებს მონაწილეობას არასამთავრობო ორგანიზაციათა კონსორციუმის „საქართველოს მწვანეთა მოძრაობა - დედამიწის მეგობრები საქართველო“ ს, მდგრადი განვითარების კავშირი „ეკოხედვა“ ს და ქართველ მკვლევართა კავშირი „ლოქისი“ ს მიერ განხორციელებულ პროექტებში.

- პერიოდულად დარიგდება საინფორმაციო - სააგიტაციო ფლაერები როგორც ქალაქის ისე სოფლის მისახლეობაში, საჯარო სკოლებში, უმაღლეს სასწავლებლებში, კომერციულ სტრუქტურებში და საჯარო თავშეყრის ადგილებში.

ცენტრის მიერ მოსახლეობასთან ურთიერთობაში ფართოდ იქნება გამოყენებული .სოციალური ქსელი, სადაც აისახება როგორც სააგიტაციო მასალები, ისე ცენტრის მიერ განხორციელებული სამუშაოები, დანერგილი სიახლეები, აქტივობები, ინიციატივები და შემეცნებითი მასალები მყარი ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებით.

ააიპ ზუგდიდასუფთავების ცენტრი, მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების მიზნით აქტიურად ითანამშრომლებს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებთან, კერძოდ:

ცენტრის მიერ შესრულებული სამუშაოებისა და მისი მოსახლეობის ფართო მასებთან ურთიერთობის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციები სისტემატიურად გამოქვეყნდება ადგილობრივ და რესპუბლიკურ პრესაში. ცენტრის მუშაობის შესახებ მასალები ხშირად გაშუქდება ასევე სხვადასვა რადიოიუთერებში და სატელევიზიო გადაცემებში.

2.10 თანამშრომლობა მეზობელ მუნიციპალიტეტებთან

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერიას მეზობელ მუნიციპალიტეტებთან კავშირი აქვს ინფორმაციების გაცვლის დონეზე.

თავი - 3

ნარჩენების მართვის 2023 – 2027 წლების გეგმის საპროგნოზო მაჩვენებლები.

3.1 მყარი ნარჩენების წარმოქმნის პროგნოზი 2023 – 2027 წლებისათვის

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების წარმოქმნა დამოკიდებულია მოსახლეობის დინამიკაზე, ეკონომიკის და ტურიზმის განვითარებაზე, მოსახლეობის შემოსავლების და შესაძლებლობის ზრდაზე, სანიტარული მომსახურების ხელმისაწვდომობა ზე და ა.შ.

ნარჩენების მართვის დასაგეგმავად აუცილებელია ნარჩენების რაოდენობის პროგნოზირება წლების მიხედვით. კერძოდ, საჭიროა ნარჩენების სხვადასხვა ნაკადების (მაგ., საყოფაცხოვრებო ნარჩენები, შესაფუთი ნარჩენები ან ბიოდეგრადირებადი ნარჩენები და ა.შ) მოცულობების დინამიკის და ნარჩენების შედგენილობის მაქსიმალურად ზუსტად შეფასება. მონაცემების პროგნოზი შეფასებაა და არა ზუსტი გათვლა.

გვინდა აღვნიშნოთ, რომ გამოკვეთილია წარმოქმნილი მყარი ნარჩენების შემადგენლობის განსაზღვრის მეთოდოლოგიის არქონა და გეგმაში მოყვანილი მონაცემები წარმოქმნილი მყარი

ნარჩენების შემადგენლობის შესახებ ნაანგარიშებია მხოლოდ სავარაუდო მონაცემებით და დასაშვებია დიდი ცდომილება .

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ნარჩენების რაოდენობის პროგნოზირებისათვის გათვალისწინებული იქნა და განხორციელდა შემდეგი მოქმედებები:

1. განსორციელდა მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვაზე ზემოქმედების მექანიზმით ძირითადი ფაქტორების იდენტიფიკაცია, როგორცაა:
 - მოსახლეობის ზრდა;
 - ქალაქისა და სოფლის მოსახლეობის წილი (ქალაქის მოსახლეობა სოფლის მოსახლეობასთან შედარებით ერთ ადამიანზე გაანგარიშებით მეტ ნარჩენს წარმოქმნის);
 - ეკონომიკური განვითარება;
 - მოსახლეობის შემოსავლების ზრდა ;

2. განსორციელდა იდენტიფიცირებული ფაქტორების რაოდენობრივ მაჩვენებლებში გადაყვანა და აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით ნარჩენების წარმოქმნის პროგნოზი მოცემულია ქვემოთ მოტანილ ცხრილში:

2023 – 2027 წლებში ნარჩენების წარმოქმნის პროგნოზი (ცხრილი N7)

ნარჩენების მკლავების სახე (კონა)	2023	2024	2025	2026	2027
ბიოლოგიური ნარჩენი	17 317	17361	17361	17669	17 669
ქაღალდი	1421	1425	1425	1450	1450
პლასტმასი	1990	1995	1995	2030	2030
შავი ლითონები	287	288	288	293	293
ფერადი ლითონები	574	576	576	585	585
მინა	574	576	576	585	585
ხე	287	288	288	293	293
ქსოვილი და ტყავი	1137	1140	1140	1160	1160
ნარჩენი ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობები	574	576	576	585	585
სამშენებლო და დემონტაჟის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენები	1421	1425	1425	1450	1450
სხვა	2842	2850	2850	2900	2900
სულ	28424	28 500	28 500	29 000	29 000
<i>აქედან:</i>					
- ნარჩენი შესაფუთი მასალა, სულ	4 846	4 860	4 860	4 943	4943
- ბიოდეგრადირებადი ნარჩენები, სულ	18 738	18 786	18 786	19 119	19 119

3.2 მუნიციპალიტეტში ნარჩენების სეპარირებული შეგროვებისა და აღდგენის (რეციკლირების) სისტემების დანერგვის შესახებ

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი მუნიციპალური ნარჩენების მართვის 2018 – 2022 წწ. სუბილიანი გეგმით 2019 წლის პირველი თებერვლიდან უნდა დაწყებულიყო მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების სისტემის ჩამოყალიბება დანერგვა და 2020 – 2022 წლებისათვის რეციკლირების შემდეგი მინიმალური მაჩვენებლების მიღწევა:

ქაღალდისა 30 – 40 % ით, პლასტიკატისა 30 – 40% - ით, მინისა 20 – 30 % ით, ლოთონისა 70 – 80 % - ით.

სუბილიანი გეგმის ამ ნაწილის შესრულებასთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს შემდეგი:

1. **მყარი ნარჩენების სეპარირების შესახებ:** ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში 2019 წლის მეორე ნახევრიდან, 5 წლიანი გეგმის შესაბამისად დაიწყო მყარი ნარჩენების, ძირითადად პლასტმასის მასალების სეპარირებული შეგროვება. სეპარირების პროცესში ჩაერთო თურქული კომპანია და გამოიკვეთა ბაზრით უზრუნველყოფის საკითხი. გამჭვირვალე კონტეინერები განთავსდა ქალაქ ზუგდიდის ცენტრალურ ადგილებში, სუპერმარკეტებთან, დიდ სავაჭრო ობიექტებთან და დიდი სოფლების ცენტრალურ ადგილებში. ყოველდღიურად გროვდებოდა დაახლოებით 150 მ3 - მდე პლასტმასის მასალა. სეპარირების შედეგად შეგროვებული ნარჩენები იმართებოდა თურქული კომპანიის მიერ. სამწუხაროდ, კორონავირუსის (COVID 19) პანდემიის შედეგად საზღვრების ჩაკეციის გამო, ამჟამად ეს პრიცესი შეჩერებულია.

2023 წლიდან დაგეგმილია სეპარირების პროცესების განახლება, კერძოდ: პლასტმასის ნარჩენების (ძირითადად პლასტმასის ბოთლების) სეპარირების და შესყიდვის მიზნით მიმდინარეობს მოლაპარაკება ზუგდიდდასუფთავების ცენტრსა და შპს „ პოლივიმ“ ს შორის.

მიგვაჩნია, რომ ეს პროექტი ძალიან ეფექტური იქნება, რომელიც მთლიანად მოიცავს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე პლასტმასის ნაკეთობათა სეპარირებულ შეგროვება - გატანას. გარდა ამისა საქართველოს კანონი „ მეწარმეთა გაფართოებული ვალდებულებების შესახებ“ , რომელიც უნდა ამოქმედდეს 2022 წლის 1 ივლისიდან, ხელს შეუწყობს პლასტმასის ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების პროცესის დაწყების დაჩქარებას.

2. **ნარჩენების რეციკლირების შესახებ** გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის დაფინანსებითა და ხელშეწყობით შემუშავებულია მუყაოს და ქაღალდის ნარჩენების სეპარირებული შეგროვებისა და რეციკლირების საპილოტე პროგრამა, რის საფუძველზეც მუნიციპალიტეტში მოხდება ქაღალდის გამოცალკეება სხვა სახის მყარი ნარჩენებისაგან, მისი დაპრესვა დასაწყობება და შემდგომ კი მისი რეალიზაცია. მუნიციპალიტეტი ამ პროგრამის გასსახორციელებლად დამატების მიიღებს 150 ცალ ნაგავშემკრებ კონტეინერს და 1 ცალ ნაგავმზიდს. ამ პროგრამის განხორციელება დაგეგმილია 2023 წლის 1 კვარტალიდან.

3, **ნარჩენების კომპოსტირების შესახებ:** 5 წლიანი გეგმით, კომპოსტირების საპილოტე პროგრამების განხორციელება დაგეგმილი იყო 2022 წლიდან. ეს პროგრამა ვერ განხორციელდა დაფინანსებაში არსებული პრობლემების გამო და იგეგმება 2023 – 2027 წლების წინამდებზე გეგმაში.

4, **გასაღების ბაზრის არსებობა:**

სეპარირების შედეგად მიღებული ნედლეულის ბაზრის მოძიება შესაძლებელია საქართველოს ფარგლებში.

3.3 მყარი ნარჩენების სეპარირებული შეროვების და რეციკლირების შედეგების გავლენა ნაგავსაყრელში გაზიდული ნარჩენების რაოდენობაზე:

2023-2027 წლებში იგეგმება მუნიციპალიტეტში შეროვებული ქაღალდის, პლასტიკატის, მინისა და ლითონის რეციკლირების შემდეგი მინიმალური მაჩვენებლები:

ცხრილი N 8

	2023 წ	%	2024 წ	%	2025 წ	%	2026 წ	%	2027 წ	%	შენიშვნა
ქაღალდის		30		35		40		50		50	
პლასტიკატის		30		35		40		50		50	
მინის		20		25		30		50		50	
ლითონის		70		70		70		70		70	

მონაცემები 2023 2027 წლებში შეგროვებული, რეციკლირებული და ნაგავსაყრელში განთავსებული არასახიფათო ნარჩენების რაოდენობისა და სახეობების შესახებ (ცხრილი N9)

	2023 წელი (ათასი ტონა)			2024 წელი (ათასი ტონა)			2025 წელი (ათასი ტონა)			2026 წელი (ათასი ტონა)			2027 წელი (ათასი ტონა)		
	შეგროვებული	რეციკლირებული	ნაგავსაყრელში	შეგროვებული	რეციკლირებული	ნაგავსაყრელში	შეგროვებული	რეციკლირებული	ნაგავსაყრელში	შეგროვებული	რეციკლირებული	ნაგავსაყრელში	შეგროვებული	რეციკლირებული	ნაგავსაყრელში
სულ არასახიფათო ნარჩენების მათ შორის	28,4	1,77	26,3	28,5	2,03	26,47	28,5	2,21	26,29	29,0	2,77	26,23	29,0	2,77	26,23
1 შიდა სახიფათო ნარჩენი	17,3	-	17,3	17,4	-	17,4	17,4	-	17,4	17,7	-	17,7	17,7	-	21,5
2 ქაღალდი და კაგეპი	1,4	0,42	0,98	1,4	0,5	0,9	1,4	0,6	0,8	1,5	0,75	0,75	1,5	0,75	0,55
3 პლასტმასი	2,0	0,6	1,4	2,0	0,7	1,3	2,0	0,8	1,2	2,0	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0
4 ლითონები	0,9	0,63	0,27	0,9	0,63	0,27	0,9	0,63	0,27	0,9	0,72	0,18	0,9	0,72	0,18
5 მინა	0,6	0,12	0,48	0,6	0,2	0,4	0,6	0,18	0,42	0,6	0,3	0,3	0,6	0,3	0,3
9 სამშენებლო ნარჩენი	1,4	-	1,4	1,4	-	1,4	1,4	-	1,4	1,5	-	1,5	1,5	-	1,5
10 სხვა დანარჩენი	4,8	-	4,8	4,8	-	4,8	4,8	-	4,8	4,8	-	4,8	4,8	-	4,8

როგორც N 9 ცხრილიდან ჩანს რეციკლირებას დაექვემდებარება:

2023 წელს 1770 ტონა

2024 წელს 2030 ტონა

2025 წელს 2221 ტონა

2026 წელს 2770 ტონა

2027 წელს 2770 ტონა

გამოკვეთილი გამოწვევა: მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებისა , რეციკლირების და ხელახალი გამოყენების პროცესების გადაუდებლად დაწყების აუცილებლობა;

3.4 მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის ხარჯების განსაზღვრა

2023 – 2027 წლებისათვის

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ მყარი ნარჩენების მართვა დელეგირებულია მის მიერ დაფუძნებულ ააიპ ზუგდიდდასუფთავების ცენტრზე და მისი დაფინანსება ხდება მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან, ხოლო მომხმარებელთა მიერ გადახდილი (მოსაკრებლების სახით ამოღებული თანხები) თანხები ირიცხება ადგილობრივ ბიუჯეტში.

3.4.1 საოპერაციო ხარჯები

ცხრილი 11 : მუნიციპალური ნარჩენების მართვის ხარჯები

ხარჯის სახეობა	2021 წ		2022 წ
	ბიუჯეტით	რეალური	ბიუჯეტით
პერსონალის ხარჯები (ხელფასები) სულ	3 580 000	3 749 200	4 064 000
მათ შორის : შეგროვება-ტრანსპორტირება	2 642 560	3 058 960	2 889 440
ნაგავსაყრელზე განთავსება			
ადმინისტრაციული პერსონალი	419 040	419 040	538 800
სულმსდგანელი პერსონალი(ბრიგადირები)	253 200	253 200	294 960
სხვა (კონტროლიორები, ზედამხედველობა)	265 200	265 200	340 800
ტექნიკური საშუალებები და საწვავი	520 000	1 053 100	790 500
შეგროვება ტრანსპორტირება	450 000	923 100	690 500
სხვა	70 000	130 000	100 000
ტექნიკური მომსახურება და რემონტი	153 600	339 200	264 000
შეგროვება-ტრანსპორტირება	133 600	300 200	237 600
სხვა	20 000	39 000	26 400
ადმინისტრაციული ხარჯები	246 400	210 000	181 500
კონტრაქტორები (სახელმწიფო ან კერძო)			
სხვა			
სულ მართვის ხარჯების ჯამი	4 500 000	5 598 700	5 300 000

მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯები 2023 – 2027 წლებში
(დაფინანსების წყარო ადგილობრივი ბიუჯეტი)

2023 წელი	6687,9 ათასი ლარი;
2024 წელი	7055,9 ათასი ლარი;
2025 წელი	7422,4 ათასი ლარი;
2026 წელი	7790,4 ათასი ლარი;
2027 წელი	8100,0 ათასი ლარი;

საშტატო რიცხოვნობა და სახელფასო პოლიტიკა 2023 – 2027 წლებში

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის ცენტრის საშტატო შემადგენლობა შეადგენს 498 კაცს. აქედან ადმინისტრაციული პერსონალია 35 კაცი, ხოლო დანარჩენი მომსახურე პერსონალი შეადგენს 463 კაცს. ადმინისტრაციული პერსონალის 1 მუშაკის საშუალო ხელფასი თვეში შეადგენს 1283 ლარს, სხვა დანარჩენი მომსახურე პერსონალისა კი 576 ლარს. ცენტრში მინიმალური სახელფასო განაკვეთია 450 ლარია (დამგველები, ამკრეფები, მტვირთავები).

2023 – 2027 წლებში, მერიისა და საკრებულოს რეკომენდაციით დაგეგმილია საშტატო განაკვეთების ოპტიმიზაცია ისე, რომ მისი რიცხი იზარება შემცირდეს 545 დან 470 კაცამდე.

დაგეგმილია მუშა მოსამსახურეთა ხელფასის ყოველწლიური მატება შემდეგნაირად:

მინიმალური ხელფასებისა 20% - ით ყოველწლიურად;

სხვა დანარჩენი პერსონალისა 10% - ით ყოველწლიურად;

3.4.2 მოსალოდნელი კაპიტალური დანახარჯები 2023 – 2027 წლებში

დაფინანსების წყაროები: მუნიციპალური განვითარების ფონდი;

გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი;

ადგილობრივი ბიუჯეტი;

სხვა დონორი ორგანიზაციები);

მოთხოვნა ნაგავშემკრებ კონტეინერებზე 2023 – 2027 წლებში

ცხრილი N12

NN	კონტეინერების სახეობა	სასეზე არსებული რაოდენ	2023 წელი		2024 წელი		2025 წელი		2026 წელი		2027 წელი	
			რაოდ. ცალი	ღირებ. ათ. ლარი	რაოდ. ცალი	ღირებ. ათ. ლარი	რაოდ. ცალი	ღირებ. ათ. ლარი	რაოდ. ცალი	ღირებ. ათ. ლარი	რაოდ. ცალი	ღირებ. ათ. ლარი
1	კონტეინერი 1.1 მ3 მოცულობის	2200	1000	550,0	1000	550,0	1000	550,0	1000	550,0	1000	550,0
2	ურნა 240 ლტ	450			100	20,0	200	40,0	200	40,0	300	52,5
3	ურნა 120 ლტ	120	-	-			100	10,0	-	-	100	10,0
4	ურნა დასამონტ.	568					50	7,0	100	13,5	100	13,5
5	ურნა სხვადასხვ	43										
	სულ	3361	1000	550,0	1100	570,0	1350	607,0	1300	603,5	1500	626,0

მოთხოვნა სატრანსპორტო საშუალებებზე 2023 - 2027 წლებში ცხრილი N13

№№	სატრანსპორტო საშუალებები	2023 წელი		2024 წელი		2025 წელი		2026 წელი		2027 წელი	
		რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ
1	ნაგავმზიდი 19 20მ3	2	600,0	2	600,0	2	600,0	2	600,0	2	600,0
2	ნაგავმზიდი 7 13მ3	1	250,0	1	250,0	1	250,0	1	250,0	1	250,0
	სულ	3	850,0	3	850,0	3	850,0	3	850,0	3	850,0

მოთხოვნა სპეციალურ მანქანებზე 2023 - 2027 წლებში ცხრილი N14

№№	სპეციალურ მანქანებს დახმელება	2023 წელი		2024 წელი		2025 წელი		2026 წელი		2027 წელი	
		რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ	რაოდ.	ღირებ. ათ.ლ
1	დაძველი მანქანა			1	360,0			1	360,0		
2	წილმზივი მანქანა	1	300,0	-	-	-	-	-	-	1	300,0
3	ექსკავატორი	1	160,0	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	2	460,0	1	360,0	-	-	1	360,0	1	300,0

საჭირო კაპიტალური დანახარჯების ჯამი 2023 - 2027 წლებში ცხრილი 15

	2023 წ. ათასი ლარი	2024წ. ათასი ლარი	2025წ. ათასი ლარი	2026წ. ათასი ლარი	2027წ. ათასი ლარი	შენიშვნა
კონტეინერების შექმნაზე	550,0	570,0	607,0	603,5	626,0	
ნაგავმზიდების შექმნაზე	850,0	850,0	850,0	850,0	850,0	
სპეცტექნიკის შექმნაზე	460,0	360,0		360,0	300,0	
სულ ჯამი	1860,0	1780,0	1457,0	1813,5	1776,0	

სულ კაპიტალური დანახარჯების ჯამი ცალკეული წლების მიხედვით:

2023 წელი	1860,0 ათასი ლარი;
2024 წელი	1780 0 ათასი ლარი;
2024 წელი	- 1457,0 ათასი ლარი;
2025 წელი	1813,5 ათასი ლარი;
2026 წელი	1776.0 ათასი ლარი;

დაფინანსების წყაროები:

1. მუნიციპალური განვითარების ფონდი;
2. საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია;
3. გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი;
4. ადგილობრივი ბიუჯეტი;

3.5 შემოსავლები ადგილობრივ ბიუჯეტში მოსაკრებლების სახით

3.5.1 მყარი ნარჩენების მომსახურეობის ტარიფები

- ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2018 წლის 2 თებერვლის N 23 დადგენილებით მოსახლეობისათვის მყარი ნარჩენების მართვის გადასახადი დაწესებულია :

ქალაქის მოსახლეობისათვის 0,50 ლარი 1 სულ მოსახლეზე (მაგრამ არაუმეტეს 2 ლარისა თვეში) თვეში;

სასოფლო - ტერიტორიული ერთეულების მოსახლეობისათვის კომლზე 1 ლარი;

- იურიდიული პირების, ორგანიზაციების , დაწესებულებების, ინდივიდუალური მეწარმეებისათვის, სხვადასხვა კომერციული და კერძო სუბიექტებისათვის მყარი ნარჩენების მართვის მოსაკრებლის ოდენობა განსაზღვრულია ყოველ გაზიდულ 1 მ3 მყარ ნარჩენზე 25 ლარის ოდენობით თვეში . გარდა ამისა დაწესებულებების, ორგანიზაციების, ინდივიდუალური მეწარმეებისათვის და იურიდიული პირებისათვის მოსაკრებლის ოდენობა დაწესებულია სასარგებლო ფართის, მაგიდის, საწოლების, სტუდენტების, მოსწავლეების რაოდენობის მიხედვით;

- ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მომსახურეობის მოსაკრებლების შეგროვების მაჩვენებელია 67 %,

მათ შორის:

მოსახლეობაში 35%, ხოლო ეკონომიკის სექტორში 88,9 %;

- სასოფლო ტერიტორიულ ერთეულებში მოსაკრებლების ამოღების მაჩვენებელია 6%;
- ქალაქის ტერიტორიაზე 59%;

3.5.2 შემოსავლები მოსაკრებლებიდან

ცხრილი 16: შემოსავალი

შემოსავლის წყარო	გასული წელი (2021 წ.)		2022 წ.
	ბიუჯეტით	რეალური	ბიუჯეტით
მოსახლეობის მიერ გადახდილი საფასური იურიდიული პირების მიერ გადახდილი საფასური	414 300	138 900	414 300
სახელმწიფო სუბსიდია	455 000	399 000	455 000
სულ	3 630 700	5 060 800	4 430 700
	4 500 000	5 598 700	5 300 000

მოსალოდნელი შემოსავლები მოსაკრებლებიდან ადგილობრივ ბიუჯეტში:

- 2023 წელი 600,0 ათასი ლარი;
- 2024 წელი 650,0 ათასი ლარი
- 2025 წელი 700,0 ათასი ლარი;
- 2026 წელი 850 , 0 ათასი ლარი;
- 2027წელი 1000.0 ათასი ლარი;

გამოკვეთილი გამოწვევები:

1. მოსაკრებლის ამოღების დაბალი მაჩვენებელი , განსაკუთრებით სასოფლო - ტერიტორიულ ერთეულებში;
2. დაბალი , არაადეკვატური სატარიფო განაკვეთები;
3. მოსაკრებლების ადმინისტრირება - ამოღების ეფექტიანი მექანიზმების არქონა;

3.6 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვაში გამოკვეთილი გამოწვევების შესახებ

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვაში არსებული მდგომარეობის და ხელშეწყობის გეგმის პირველი ციკლის (2018 – 2022 წწ) შესრულების შედეგების ანალიზიდან გამომდინარე, მიუხედავ მიღწეული მნიშვნელოვანი წარმატებებისა , მუნიციპალიტეტში გამოიკვეთა შემდეგი გამოწვევები :

- მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმის განახლების საჭიროება ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ეროვნული სამოქმედო გეგმის , მერიის და

საკრებულოს მიერ გაცემული რეკომენდაციებისა და წინადადებების გათვალისწინებით.

- ნარჩენების შეგროვებისა და ტრანსპორტირების საშუალებების (ნაგავმზიდებისა და ნაგავშემკრები კონტეინერების) განახლების საჭიროება;
- მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებისა , რეციკლირების და ხელახალი გამოყენების პროცესების გადაუდებლად დაწყების აუცილებლობა;
- საიტათო ნარჩენების ნაგავსაყრელის მოწყობის აუცილებლობა;
- ინერტული ნარჩენების ნაგავსაყრელის მოწყობის აუცილებლობა;
- მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების, ნარჩენების პრევენციის მექანიზმების გაძლიერების საჭიროება;
- ადეკვატური სატარიფო პოლიტიკის შემუშავების საჭიროება;
- ხარჯების ამოღების ეფექტიანი და სრულად ამოღების მექანიზმის დანერგვის საჭიროება;
- ნარჩენების მონაცემთა ბაზის გაუმჯობესების საჭიროება;

უცმით დასახელებული გამოწვევების და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად , 2023 – 2027 წლებისათვის განისაზღვრა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის სტრატეგია, მიზნები და ამოცანები და შედგა სამოქმედო გეგმა :

თავი - 4

4.1 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში 2023 – 2027 წლებში ნარჩენების მართვის

სამოქმედო გეგმა

(ხედვა , მიზნები და ამოცანები მუნიციპალიტეტში არსებული გამოწვევებისა და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად)

ხედვა , მიზნები , ამოცანები

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის ხედვა შემდეგნაირია: მუნიციპალიტეტი ისწრაფვის გახდეს ნარჩენების პრევენციასა და რეციკლირებაზე ორიენტირებული მუნიციპალიტეტი, რაც მიიღწევა:

- მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმის განახლებით, ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ეროვნული სამოქმედო გეგმის , მერიის და საკრებულოს მიერ გაცემული რეკომენდაციების გათვალისწინებით.
- ნარჩენების შეგროვებისა და ტრანსპორტირების საშუალებების (ნაგავმზიდებისა და ნაგავშემკრები კონტეინერების) განახლებით;
- მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებისა , რეციკლირების და ხელახალი გამოყენების პროცესების დაწყებით;

- ინერტული და საიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობით;
- მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლებით, ნარჩენების პრევენციის მექანიზმების გაძლიერებით;
- ადეკვატური სატარიფო პოლიტიკის შემუშავების საჭიროება;
- ხარჯების ამოღების ეფექტიანი მექანიზმისა და ადეკვატური სატარიფო პოლიტიკის დანერგვით;
- მერიისა და საკრებულოს რეკომენდაციების გათვალისწინებით;
- მეწარმეთა გაფართოებული ვალდებულებების დანერგვის ხელშეწყობით;

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში, მყარი ნარჩენების მართვისათვის არსებული მატერიალური რესურსების, 2018-2022 წლების ხუთწლიანი გეგმის შესრულებისას მიღებული გამოცდილების, საქართველოს ნარჩენების მართვის 2016-2030 წლების ეროვნული სტრატეგიისა და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის, მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს რეკომენდაციის შესასრულებლად, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში არსებული გამოწვევების აღმოფხვრის უზრუნველსაყოფად, განისაზღვრა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების მართვის მიზნები და ამოცანები 2022-2027 წლებისათვის, კერძოდ:

მიზანი 1. მუნიციპალური ნარჩენების მართვის დაგეგმვის გაუმჯობესება.

ამოცანა 1.1 ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ნარჩენების მართვის 2023-2027 წლების გეგმის შედგენა;

მიზანი 2. ნარჩენების შეგროვებისა და ტრანსპორტირების ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება და დანერგვა;

ამოცანა 2.1 მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების სისტემების გაუმჯობესება და ნარჩენების შეგროვების მინიმალური ეროვნული მაჩვენებლების მიღწევა, კერძოდ:

ცხრილი 17

	2026 წ %	2030 წ %	
მუნიციპალური ნარჩენებისა	95	100	
სახიფათო ნარჩენებისა	85	95	

ამოცანა 2.2 ინერტული, მათ შორის სამშენებლო და ნგრევის ნარჩენების შეგროვება და განთავსება ამ მიზნით გამოყოფილ პოლიგონზე;

მიზანი 3. არასახიფათო ნარჩენების ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოსათვის უსაფრთხო განთავსების უზრუნველყოფა;

ამოცანა 3.1 სტიქიური ნაგავსაყრელების ინვენტარიზაცია და მათი დახურვა / რემედაცია;

ამოცანა 3.2 სტიქიური ნაგავსაყრელების წარმოქმნის პრევენცია;

მიზანი: 4. ნარჩენების პრევენცია, ხელახალი გამოყენება, რეციკლირება ან/ და აღდგენა;

ამოცანა 4.1 ნარჩენების რეციკლირების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვით რეციკლირების მინიმალური მიზნობრივი მაჩვენებლების მიღწევა

ცხრილი 18

ნარჩენების რეციკლირების მინიმალური მიზნობრივი მაჩვენებლები				
	2026	%	2030	%
ქაღალდი		50		80
მინა		50		80
მეტალი		80		90
პლასტიკი		50		80

მიზანი 5. ნარჩენების მართვის ხარჯების სრული ამოღება „ დამზინძურებელი იხდის „ პრინციპის შესაბამისად.

ამოცანა 5.1 მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის ხარჯების სრულად ამოღების სისტემის გაუმჯობესება;

მიზანი 6. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების დანერგვის ხელშეწყობა;

მიზანი 7. ნარჩენების შესახებ მონაცემებისა და ინფორმაციის მართვის სისტემის სრულყოფა
 ამოცანა 7.1 ნარჩენების შესახებ ინტეგრირებული მონაცემთა ბაზის (მონაცემების შეგროვება, დაჯგუფება, ანალიზი) სრულყოფა ;

(სამოქმედო გეგმის ვრცელი ვარიანტი იხილეთ დანართის სახით)

თავი 5

მუნიციპალური ნარჩენების მართვის 2023 – 2027 წლების გეგმის პერიოდულად განახლების შესაძლებლობა .

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის წინამდებარე ხუთწლიანი გეგმა წარმოადგენს განასხვავებულ დოკუმენტს ყოველწლიური გეგმის განხორციელების მონიტორინგისა და ნარჩენების მართვის სექტორში ახალი გარემოებების (მაგალითად , თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, სამთავრობო სტრატეგიები და ა.შ) გათვალისწინების საფუძველზე.

ასევე თუ მოსალოდნელია მუნიციპალური ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული

პირობების ცვლილება საწყის ეტაპზე დაგეგმილი ღონისძიებების განხორციელების შედეგად და მუნიციპალიტეტის ნარჩენების მართვის სისტემაზე მოქმედი ფაქტორების (ცვლილება მოსახლეობაში, ახალი ბაზრები რეციკლირებული და კომპოსტირებული ნარჩენებისათვის და ა.შ.) ცვლილებების ფონზე.

გეგმა შედგენილია ააიპ „ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ცენტრის“ სამუშაო ჯგუფის მიერ.

ააიპ „ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ცენტრის“ ხელმოწერით:

დანართი

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში 2023 – 2027 წლებში ნარჩენების მართვის სამოქმედო

ბ ე ბ ა

(დონისძიებები, მიზნები , ამოცანები, ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად)

დონისძიებები	შესრულების ვადა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო
მიზანი 1. მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის დაგეგმვის გაუმჯობესება						
ამოცანა 1.1. მუნიციპალური ნარჩენების მართვის 2022 – 2027 წწ გეგმის შედგენა						
1.1.1. „ საქართველოს ნარჩენების მართვის 2016 – 2030 წლების ეროვნული სტრატეგიისა და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად“ მუნიციპალური ნარჩენების მართვის 2023 – 2027 წწ გეგმის შედგენა და დამტკიცება,	2023 წლის პირველი კვარტალი	მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის 2023 წლების ხუთწლიანი გეგმა	-ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია. ააიპ „ზუგდიდის თავეზის ცენტრი“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო		ადგილობრივი ბიუჯეტი

ნარჩენების სეპარირების წინამდებარე მიზნობრივი მაჩვენებლები			
	2026	%	2030
		%	
ქაღალდი		50	80
მინა		50	80
მეტალი		80	90
პლასტიკი		50	80

2.1.2.	მუნიციპალური სახიფათო ნარჩენების შეგროვების სისტემა	2027 წლის მე - 4 კვ	შეგროვების სისტემა	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	40,0 ათასი ლარი	დონორთა დახმარება ადგილობრივი ბიუჯეტი
--------	---	---------------------	--------------------	--------------------------	---	-----------------	---------------------------------------

ამოცანა 2.2 ინერტული, მათ შორის საშენებლო და ნგრევის ნარჩენების შეგროვება და განთავსება ამ მიზნით გამოყოფილ ბიუჯეტში.

2.2.1	ინერტული მასალების განთავსების პოლიგონის გამოყოფა და მასალების ამ პოლიგონზე განთავსება	2023 წ. მე - 4 კვ	გამოყოფილი პოლიგონი	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია. ააიპ „ზუგდიდი დასუფთავების ცენტრი“.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.	-	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია
-------	--	-------------------	---------------------	---	--	---	--------------------------------

მიზანი 3. არასახიფათო ნარჩენების ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოსათვის უსაფრთხო განთავსების უზრუნველყოფა

3.1	სტიქიური ინციდენტის რეგისტრაცია და მათი რეგისტრაცია	ნაგავსაყრდენების და მათი რეგისტრაცია / რეგისტრაცია	2025 წლის მე-4 კვარტალი	ჩატარებული ინვესტიციების ანგარიში და დახურული სტიქიური ნაგავსაყრდენები.	ფუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია, აიკ., ფუგდიდის უფთავების ცენტრი	გარემოს დაცვის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.	24,0 ათასი ლარი	ადგილობრივი თვითმმართველობის ბიუჯეტი
3.2	სტიქიური წარმოქმნის პრევენცია	ნაგავსაყრდენების რეგისტრაცია	2023 - 2027	ლოკვიდრებულ ინვესტიციებში	ფუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია, აიკ., ფუგდიდის უფთავების ცენტრი	გარემოს დაცვის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.	12,0 ათასი ლარი	ადგილობრივი თვითმმართველობის ბიუჯეტი

მიზანი 4. ნარჩენების პრევენცია, ხელახალი გამოყენება, რეციკლირება ან/და ადგილი

ამოცანა 4.1. ნარჩენების რეციკლირების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა

4.1.1.	ქალაქის თანამედროვე დანერგვა (ქალაქის სეპარირების განხორციელება რეკონსტრუქციის განვის დაფინანსებით).	რეციკლირების ტექნოლოგიების დანერგვა და სეპარირების განხორციელება	2023 წლის მე - 4 კვ.	განხორციელებული პროექტი.	საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია	მუნიციპალიტეტის მერია, აიკ., ფუგდიდის უფთავების ცენტრი	445,8 ათასი ლარი	გრემანის რეკონსტრუქციის განხორციელების ზანკი 290,0 ათასი ლარი (104,4 ათ.ევრო)
--------	--	--	----------------------	--------------------------	---	--	------------------	---

					ადგილობრივი ბიუჯეტი 155.8 ათასი ლარი
4.1.2	პლასტიკის თანამედროვე დანერგვა	რეცეპტების ტიქნოლოგიების 2026 წ მე-4 კვარტ.			614,6 ათასი ლარი
ნარჩენების რეცეპტების მინიმალური მიზნობრივი მაჩვენებლები					
			2026	%	2030
					%
	ქაღალდი		50		80
	მინა		50		80
	მეტალი		80		90
	პლასტიკი		50		80
მიზანი 5. ნარჩენების მართვის ხარჯების სრული ამოღება „დამზინდურებული იხდის“ პრინციპის შესაბამისად					
ამოცანა 5. 1. მუნიციპალიტეტში ნარჩენების მართვის ხარჯების სრულად ამოღების სისტემის გაუმჯობესება.					

<p>5.1.1. მუნიციპალიტეტში მართვის სატარიკაო სისტემის შეფასება რეკომენდაციების შემუშავება და განხორციელება.</p>	<p>ნარჩენების 2025 წლის მე - 4 კვარტალი</p>	<p>შემუშავებული კვლევის ანგარიში სატარიკაო სისტემების შესახებ დანერგვით საფასურის ამოღების სისტემა</p>	<p>ფინანსთა და სამინისტრო, რეგიონალური განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამ.</p>	<p>ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია, გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, რეგიონალური განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამ.</p>
<p>5.1.2. ნაგავსაყრელების ოპერატორების მიერ ნაგავსაყრელებზე ნარჩენების განთავსების საფასურის (ჭიშკრის გადასახადი) განსაზღვრა და მისი ეტაპობრივი დანერგვა</p>	<p>2026 წლის მე - 4 კვარტალი</p>	<p>განსაზღვრული ნარჩენების განთავსების საფასურის ჭიშკრის გადასახადის/გადახდის მოქმედი სისტემა ნაგავსაყრელებზე</p>	<p>საქართველოს მყარ ნარჩენების მართვის კომპანია</p>	<p>ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია დონორთა დახმარება</p>

მიზანი 6. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების დანერგვის ხელშეწყობა

ანოცანა 6.1. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების დანერგვის ხელშეწყობა

6.1.1	მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების ხელშეწყობა	2023 – 2027წწ	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია	12 ათ.ლარი	ადგილობრივი ბიუჯეტი
-------	--	---------------	--------------------------------	------------	---------------------

მიზანი 7. ნარჩენების შესახებ მონაცემების მართვის სისტემის ჩამოყალიბება და დანერგვა

ანოცანა 7.1. ნარჩენების შესახებ ინტეგრირებული მონაცემთა ბაზის (მონაცემების შეგროვება, ანგარიშგება და მონაცემთა ბაზა) სრულყოფა და გაუმჯობესება

7.1.1.	ნარჩენების არსებული მონაცემთა ბაზის გაუმჯობესება	2023 – 2027წწ	ააიპ „ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია“	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერია	10 ათასი ლარი	ადგილობრივი ბიუჯეტი
--------	--	---------------	---------------------------------------	--------------------------------	---------------	---------------------

გეგმა შედგენილია ააიპ „ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ცენტრის“ სამუშაო ჯგუფის მიერ.

ააიპ „ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ცენტრის“ ხელმძღვანელი: ნ. მაღაშვილი

